

Lehdistötiedote

Julkaisuvapaa 5.3.2008 klo 9.30

Yksityisen sektorin palkkaerojen kehitys 1980–2005: Teollisuuden toimihenkilöiden palkkaerot kasvaneet

Teollisuuden toimihenkilöiden palkkaerot kasvoivat merkittävästi 2000-luvun alussa. Palkkaerot lisääntyivät lähes yksinomaan keskimääräistä korkeampaa palkkaa ansaitsevien toimihenkilöiden välillä. Lisäksi palkkaerojen kasvu oli huomattavasti suurempaa erilaisia lisiä sisältävillä kokonaisansioilla mitattuna kuin peruspalkalla mitattuna. Palvelualoilla työskentelevien ja etenkin teollisuuden työntekijöiden palkkaerojen kasvu oli merkittävästi vähäisempää kuin teollisuuden toimihenkilöiden.

Nämä tiedot ilmenevät tutkimusjohtaja Rita **Asplundin** (Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos) ja erikoistutkija Petri **Böckermanin** (Palkansaajien tutkimuslaitos) kirjasta ”Palkkaerot Suomessa”. Siinä on Elinkeinoelämän keskusliiton palkka-aineistoon perustuen tarkasteltu yksityisen sektorin palkkojen rakennetta 1980-luvun alusta lähtien. Tarkastelussa ovat mukana kokoaikaiset palkansaajat.

Uudet kannustavammat palkkausjärjestelmät ovat mitä luultavimmin muokanneet toimihenkilöiden palkkakehitystä. Kaikki teollisuuden toimihenkilöt eivät ole saaneet samassa suhteessa peruspalkan päälle maksettavia erilaisia lisiä, mikä selittää kokonaisansioilla mitattujen palkkaerojen kasvua, tutkijat arvioivat. Esimerkiksi teknologiateollisuuden toimihenkilöiden peruspalkkojen eroissa ei ole havaittavissa kasvua vuosina 2000–2005.

2000-luvun alussa erityisen nopeasti kasvoivat johtotehtävissä työskentelevien teollisuuden toimihenkilöiden palkkaerot. Eroja kasvatti sekä korkeapalkkaisimpien johtajien kokonaisansioiden nousu että matalapalkkaisten johtajien aseman heikkeneminen suhteessa keskipalkkaisiin johtajiin. Palkkaerojen muutokset olivat selvästi pienimpiä asiainhoitajien ryhmässä eli vaativuuksitasoasteikon alhaisimmalla tasolla.

Teollisuuden toimihenkilöiden palkkaerojen kasvun rinnalla yksityisen sektorin palkkarakenteessa esiintyi myös huomattavaa pysyvyyttä.

Esimerkiksi teollisuudessa matalapalkkaisten työntekijöiden palkkojen suhde keskipalkkaisten palkkoihin on pysynyt lähes muuttumattomana tarkastellulla 25 vuoden ajanjaksolla.

Eri toimipaikkojen välillä on havaittavissa ainoastaan vähäistä palkkaerojen kasvua teollisuuden toimihenkilöillä ja palvelualojen työntekijöillä. Näiden ryhmien palkkaerojen kasvuun on myötävaikuttanut ennen kaikkea palkkaerojen vahvistuminen toimipaikkojen sisällä. Kehityksessä on ollut eroja toimipaikkakoon perusteella arvioituna. Teollisuuden toimihenkilöillä ja palvelualoilla työskentelevillä palkkaerojen muutoksia aiheutti pääosin kaikkein suurimpien (yli 250 henkilön) toimipaikkojen sisäisissä palkkaeroissa tapahtunut kasvu 2000-luvun alussa.

Lisätietoja:

Rita Asplund, puh. (09) 609 90 208,

rita.asplund@etla.fi

Petri Böckerman, puh. (09) 2535 7360,

petri.bockerman@labour.fi

Julkaisu: Rita Asplund ja Petri Böckerman, Palkkaerot Suomessa. Yksityisen sektorin palkkojen rakenteen ja kehityksen tarkastelu. ETLA B231. Palkansaajien tutkimuslaitos, Tutkimuksia 106.